

COLOFON

82e jaargang – 4 oktober 2002 – nr. 18
Verschijnt elke twee weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. O.H. Minjon
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis
mr. M. Ynzonides

Bladmanagement

mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. M. Ynzonides
dr. L. Hesselink (Elsevier)
dr. mr. L.W.M. Wopereis (Orde)

Eindredactie

Linus Hesselink

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919

e-mail: lhesselink@cbi.nl

Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Bijdragen voor het Orde-deel

Nederlandse Orde van Advocaten,
Postbus 30851, 2500 GW Den Haag,
tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Zie ook: www.advocatenorde.nl

Uitgever

drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

Beeld

Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijns
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguïn: W.C. van Manen, Stichting
Advocaten voor Advocaten

Lay-out

Dimitry de Bruin, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,80 per mm bij een
kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 19: 4 oktober 2002
afl. 20: 18 oktober 2002

Abonnementen

Alle *advocaten*, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 133 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@cbi.nl
Losse nummers: € 8

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit blad mag worden veele-
voudig, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier,
zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Voor het overnemen
van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere
compilatiewerken
(art. 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

COLUMN

Joost Beversluis

Het regelen van gedrag

De gedragsregels voor advocaten hebben hun oorsprong in een tijd toen een voorkomen *tiré à quatre épingles* en nadrukkelijke beleefdheid binnen de balie troef waren, maar civiele procedures gevoerd werden op een manier die nu gekenschetst zou worden als institutioneel zinloos geweld. De Stichting Advocatur – indien toen existent – zou niet hebben geweten welke augiasstal het eerst binnen te gaan. Onze ‘ereregels’ zorgden voor gekamde haren en een zwart pak; voorzover enig hoger doel gepredikt werd verdampte dat op de gloeiende plaat van het systeem van rechtsbedeling.

Dat systeem is verbeterd door meer doelgerichte regels en de deformalisering van burgerlijke rechtsvordering. En nu de wet meer dienstbaar is aan een rechtvaardige uitkomst, nú kunnen onze gedragsregels zorgen voor het vernis van beschaving dat in elke krijg het verschil maakt tussen een gevecht en een moordpartij.

Wat leert ons dit over en ten behoeve van het heden? Een veelgehoorde hedendaagse klacht luidt dat heel Nederland inmiddels sluipenderwijs totaal is gedeformaliseerd, met schade aan onze beschaving tot resultaat. De roep om ‘normen en waarden’ klinkt – aahh let op, nu volgt een statement.

Ik heb iets met ‘normen en waarden’ en wel iets vijandigs en afwijzends. De term heeft bij mij die andere, ‘Amerikaanse toestanden’, verdrongen, als meest abjecte uiting van de gereformeerde vaderlandse dorpsmentaliteit. En het gepraat en geschrijf erover staat onbedreigd nummer 1 op mijn lijst van hatelijke nieuwsitems, ex aequo met het geroep van Dubbaya om Saddams huid (dit laatste trouwens vooral omdat het Oedipale van de voor- genomen Saddamicide zo evident is en desniettemin geen aandacht krijgt in de vrije pers. Scène op de ranch in Texas tijdens de maaltijd; George sr.: ‘Jij was altijd al te dom om voor de duvel te dansen’; George jr: ‘Maar ik ga die Saddam toch maar mooi kielhalen, waar pa te lullig voor was, he mam?’). Hierna spreek ik er echt nooit meer over.

Ik ben van 1973 – aanvang studie bedoel ik – en dus niet eens van de jaren van verbeelding en sodomie waarmee nu uit naam van God en Mammon, broederlijk verbonden, wordt afgerekend. Maar evengoed preferer ik als het er op aankomt de vrijheid van het individu boven het toegesproken worden met twee woorden, of boven een zitplaats in de tram, hoe begerlijk deze beide ook zijn. In die zin moet ik inderdaad weinig hebben van the world according to LPF/CDA evenmin als van hun herauten.

Waar was ik ook weer. O ja, rechtsvordering.

Balkenende en Heinsbroek willen als het ware terug naar het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering van vóór de Lex Hartogh. Ze zijn vergeten of hebben nooit meegemaakt wat dat concreet opleverde aan uitkomsten of willen die juist terug. Dat moet dus niet. En ze vergissen zich. Met onze normen en waarden, de ‘fundamentals’ – om een kreet te gebruiken die de mammonaanhangers beter zullen begrijpen – is niets mis. Nederland moet alleen opnieuw in de vernis. *Gedragsregels* moeten we hebben. *Gedrag* is ook immers waar het over gaat in de voorbeelden die tot dusver loskwamen (die van het onontkoombare realisme en simplisme zijn zoals alleen onder totale ingenomenheid met de eigen persoon aan de toog te midden van gelijken kan bloeien, maar die daarom niet minder juist zijn). Gedragsregels als beschavingscorrectie op de algehele deformalisering, die stellig neveneffecten kent waar geen applaus bij past, maar per saldo te verkiezen valt boven de oude formele orde.

Wordt het niet tijd dat de Orde aanbiedt het gewenste gedrag in tram en de Hollandse publieke ruimte te codificeren? Ik herinner mij nog de commissie-Bitter die zulk goed werk leverde voor ons.